

POŠTNI GLASNIK

Stanovsko in strokovno glasilo Zveze poštних organizacij za Slovenijo v Ljubljani.

Izhaja 1. in 15. v mesecu. — Cena 24 dinarjev na leto. Naročnina se naprej plačuje. — Oglasi po dogovoru.

Rokopise na uredništvo „Poštnega Glasnika“ v Ljubljani. Reklamacije, oglase in drugo pa na upravništvo lista. Rokopisi se ne vračajo.

Letnik VI.

V Ljubljani, dne 15. novembra 1926.

22. številka

Po sklepu rednega občnega zbora Zveze poštних organizacij od 2. maja 1926 in po sklepu širšega odbora Zveze od 20. oktobra 1926 sklicujemo

izredni občni zbor Zveze poštних organizacij za Slovenijo,

ki se bo vršil

v nedeljo, dne 21. novembra 1926 ob 14. uri v dvorani Mestnega doma v Ljubljani.

DNEVNI RED:

1. Poročilo predsednika. — 2. Izprememba pravil. — 3. Volitve po novih pravilih. — 4. Predlogi in vprašanja.

Izredni občni zbor se skliče zaradi reorganizacije Zveze, ki se izpremeni v Oblastno organizacijo ptt. uslužbencev v Ljubljani.

V Ljubljani, dne 25. oktobra 1926.

Širši odbor Zveze.

Konference organizacij v Zagrebu in Beogradu.

V zadnjem času so se pojavile v časopisju silno vznemirljive vesti, ki težko zadevajo moralne in materialne interese državnih nameščencev: 1. podaljšanje službene dobe od 35 do 40 let, 2. podaljšanje pravice do pokojnine od 10 ozir. 15 let na 20 let, 3. zmanjšanje pokojninske osnove na 75 odstotkov zadnje plače, 4. nadaljnje znižanje draginjskih doklad še za 20 do 30 odstotkov, 5. temeljita redukcija državnih nameščencev do 10 službenih let.

Jasno je, da miso razburile te vesti samo državnih nameščencev, nego v še večji meri njihove organizacije. Zastopniki pokrajinskih organizacij so se zbrali v Beogradu na tri-dnevno izredno zasedanje Glavnega saveza državnih uslužbencev. Oblastna org. ptt. nameščencev v Zagrebu pa je sklicala na iniciativo naše Zveze vse večje zagrebške organizacije na konferenco, ki se je vršila 6. in 7. t. m. v Zagrebu. Zveza poštних organizacij je poslala na obe konferenci svojega predsednika, ki o poteku teh konferenc in o drugih informacijah tu na kratko sledeče poroča:

Predkonferenca v Zagrebu 6. t. m. je bila določena samo za poštne organizacije. Udeležile so se je vse razen maturantskega društva, ki je ob tej priliki znova pokazalo, da ne mara enotnega in solidarnega nastopa niti v najtežjih momentih, ki prete celokupnemu drž. uslužbenstvu. Predkonferenca se je zaključila s sklepom, da naj se dela na to, da izstopijo drž. uslužbenci iz vseh političnih strank in da stvorijo lastno parlamentarno zastopstvo.

Drugi dan na konferenci so bile zastopane poštne in železniške organizacije ter Savez javnih nameščencev v Zagrebu. Konferenca je bila zanimiva in podučna zlasti za voditelje organizacij, ker se je razpravljalo o nadaljni taktiki v ožigled napovedanemu atentatu od strani vlade na drž. uslužbenca. Za-

grebška konferenca je sklenila izdati na vse drž. nameščence tiskane letake s pozivom, da se vsi organizirajo in se s tem pripravijo na borbo, ki jo bo treba začeti. Dalje, da se sorodna društva ujedinijo in da se vsi drž. nameščenci odresejo političnih strank ter začno z lastno stanovsko politiko. Obe konferenci je sklical in vodil z veliko ljubeznijo in priznano idealnostjo tovariš predsednik zagrebške ptt. Obl. organizacije g. Ljubomir Lalić. Poleg ljubljanskega predsednika Zveze tov. Jakšeta je prisostvoval konferenci tudi tov. predsednik novosadske Obl. organizacije g. Drago Tonkovič.

Konference Glavnega Saveza v Beogradu so se vršile 6., 8. in 9. t. m. Udeležile so se je osrednje zveze vseh pokrajin v državi. Pošto sta zastopala predsednika zagrebške in ljubljanske Obl. organizacije. Uprava Glavnega Saveza demantira vse vesti, ki so jih prinesli nekateri listi in ki smo jih objavili v začetku tega članka. V novem finalnem zakonu za proračunsko leto 1927-28, katerega načrt je že natiskan, ne stoji nobena beseda o zgoraj navedenih strahotah. Res pa je, da pripravlja vlada revizijo uradniškega zakona. V ta namen se je osnovala posebna komisija, ki je začela pred 15 dnevi in ki utegne završiti svoje del čez kake 3-4 mesece. Tudi ta komisija ne misli na tako drakonične odredbe. Resno pa namerava vlada izvesti temeljito revizijo vseh upokojevcev, ki dobivajo pokojnino iz državne blagajne. Mladi, zdravi in še zmožni upokojevci bi se pozvali nazaj v službovanje, zato pa bi reducirali nezmožne, nekvalificirane in zlasti tiste uslužbenca, ki so v službi samo na papirju, faktično je pa nikjer ne opravljajo. Zatrjevali so mi, da pri pošti ter redukcije ne bo, vsaj ne pri nas, kjer ne poznamo takih papirnatih uslužbencev.

Merodajni faktorji smatrajo za upravičeno tudi to, da se podaljša službena doba na

Vabilo
na
izredni občni zbor
Gospodarske zadruge pošt. nameščencev
r. z. z. o. j. v Ljubljani,

ki se bo vršil

8. decembra t. l. ob 14.30 (pol 3. pop.)
v kurzn. dvorani poštne direkcije na Sv. Jakoba trgu v II. nadstropju soba št. 80.

Dnevni red:

Izprememba pravil.

Če ob napovedanem času ne bo občni zbor sklepčen, se bo vršil v smislu pravil istotam pol ure kasneje drugi občni zbor z istim dnevnim redom in bo veljavno sklepal neglede na število navzočih združnikov.

Načelstvo.

40 let razen za one, ki imajo fakultetsko izobrazbo. Postavljajo se na stališče, da je fakultetnik delj čas študiral in zato kasneje vstopil v službo, vsled česar je zanj upravičena 35 letna službena doba, za ostale pa 40 letna. To stališče seveda ni pravilno, oziroma naj njim skrajšajo službena doba na 30 ali 32 let, nam pa puste 35. Vendar, če tudi pride do tega, je upati, da za poštno in železniško prometno osobje ta odredba ne bo veljala.

O nadaljnjem znižanju draginjskih doklad ni govora. Nasprotno, v novem proračunu so postavljene draginjske doklade v polnih prejšnjih zneskih, torej v tistih, kakršni so bili v sedanjem proračunu pred znižanjem po poplavih. — Za izplačilo razlike je postavljenih v novem proračunu zopet 10 milijonov dinarjev. Organizacije zahtevajo izplačilo te razlike v bonih, ki bi se eskomptirali pri Narodni banki tekom 3 mesecev.

Kot glavni moralni uspeh te konference se mora smatrati to, da je sprejela uprava Glavnega Saveza nova moderna pravila za Glavni Savez in za vse pokrajinske zveze, ki jih je izdelala Osrednja zveza javnih nameščencev v Ljubljani. Na osnovi teh novih pravil je pričakovati, da se bo razvilo živahnejše organizacijsko delovanje v centrali in v posameznih pokrajinah. Kdor pozna sedanje neokretno poslovanje teh organizacij, ki je bilo mnogo krivo našim neuspehom, bo znal ceniti pomen novega reorganiziranega Glavnega Saveza in pokrajinskih savezov. Ta pravila se predložijo glavni skupščini Glavnega Saveza, ki se bo vršila 4. in 5. decembra t. l. v Zagrebu. Ta kongres obeta biti eden največjih v naši državi, zato se ga bodo udeležile tudi poštne organizacije, ki bodo imele en dan prej, t. j. 3. decembra v Zagrebu konferenco pod vodstvom predsednika poštne saveza g. Tome Jovanovića.

Uprava Gl. Saveza je na koncu svojega zasedanja sprejela naslednje sklepe:

1. da se zahteva ekstenziven minimum, ker se je ugotovilo nezdravo dejstvo, da drž. uslužbenci še danes nimajo minimuma ekstenzience;

2. da se izplača z zakonom zajamčena razlika plače drž. uslužbencem v roku 6 mesecev;

3. da se ustavi neupravičeno odvzemanje zneskov za poplavljenice;

4. da se poviša stanarina na faktično stanje;

5. da se takoj izdela pravilnik o razdelitvi vsote, ki jo določa proračun za zgradbo uradniških stanovanj;

6. da se uvrste v 1. draginjski razred mesta Skopje, Zagreb, Split, Sarajevo, Ljubljana in Maribor;

7. da se delegirata dva člana Glav. Saveza v komisijo za revizijo uradniškega zakona;

8. da se kronske pokojnine pretvorijo v dinarske;

9. da se regulira vprašanje potnih in selitvenih stroškov kakor oficirjem; (tak pravilnik se sedaj pripravlja — op. pisca);

10. da se prizna pravica do pokojnine rodbinam onih uslužbencev, ki ob vršenju službe obole ali umro po 5 letih;

11. da se vojna in druga leta priznajo šele potem, ko zadobi uslužbenec pravico do pokojnine;

12. da se postavljajo uradniki samo s kvalifikacijo po zakonu;

13. da se takoj donese zakon o centralni državni upravi in ureditvi državnih oblastev;

14. da se podaljša stanovanjski zakon do leta 1931;

15. da se izenačijo uradnice v pogledu pravice do osebnih doklad;

16. da se prizna pravica do pokojnine ženski deci tudi po polnoletnosti;

17. da se mesečni prejemki izplačujejo redno, ne da bi bilo treba čakati otvorenja kredita;

18. da se vrne drž. uslužbencem stalnost;

19. da se vrši redukcija v smislu ustave (čl. 106).

Obiskal sem tudi predsednika Saveza in merodajne faktorje poštne ministristva. Naš Savez se lepo razvija, zlasti v materialnem pogledu ter se pripravlja na živahno akcijo, ki obeta uspehe v najkrajšem času. V ministristvu sem zvedel naslednje:

Izgotovljena je uredba o prestopu v višje kategorije v smislu čl. 245 uradniškega zakona. Po tej uredbi je omogočen prestop zvančnikom v III. kategorijo, uradnikom III. kategorije prestop v II. kategorijo in uradnikom II. kategorije prestop v I. kategorijo. Za ta prestop so določeni trije pogoji: 1. Uslužbenec mora imeti 15 let prometne oziroma 7 let konceptne službe. 2. Imeti mora šolsko izobrazbo v smislu zakona za ono nižjo kategorijo, v kateri je sedaj. 3. Napraviti mora poseben teoretski izpit, ki se predpiše zaeno s to uredbi.

Izdelan je tudi predlog za finančni zakon glede ureditve pokojnine provizionistom. Po tej zakonski odredbi, ki stopi v veljavo 1. aprila 1927, se izenačijo provizionisti z ostalimi državnimi upokojenci.

Pripravlja se nov pravilnik o uniformiranju poštne službe. Za vse poštne uradnike v državi se predpiše enotna službena obleka, katero bodo morali ambulantni, peronski in prometni uradnik v službi vedno nositi, ostali uradniki pa, kadar jo bodo hoteli. Izdelava teh uniform se bo izročila posameznim direkcijam.

Pravilnik o polaganju sekretarskih izpitov za direkcijske uradnike je g. minister izboljšal v toliko, da so oproščeni tega izpita računski in tehnični uradniki, ki že imajo ta izpit, dočim morajo ostali direkcijski uradniki ta izpit brezpogojno polagati, in sicer v Beogradu.

To so na kratko glavne vesti, ki sem jih dobil v Beogradu in o katerih se mi zdi potrebno, da obvestim članstvo. Obširnejše pa bom o tem poročal na seji širšega odbora Zveze in na izrednem občnem zboru Zveze v nedeljo 21. t. m.

Jos. Jakše, predsednik Zveze.

Dopisi.

ZAHVALA.

Smatrava za prijetno dolžnost, da se po vrnitvi v Split zahvaliva vsem tovarišem in tovarišicam za pristrčni sprejem in pažnjo, ki so jo nama izkazovali ob priliki najinega bivanja v Rogaški Slatini, kjer sva bila na zdravljenju. Posebna in bratska zahvala celokupnemu osebju pošte Rogaška Slatina na čelu z vrhlim upravnikom tov. Gabričem, ki so šli nama v vsem na roke ter storili vse,

da nama je bilo bivanje čim ugodnejše, ter se niso strašili ne truda ne časa, da naju poznajo z divno Slovenijo.

Hvaležna sva Sekciji ptt. činovnikov, ki je priredila ob tej priliki v Rogaški Slatini sestanek ter nama dala možnost, da se spoznava s tovarišicami in tovariši iz Ljubljane, Maribora, Celja, Grobelnega, Šmarja in Rogatca. Končno se zahvaljujemo tudi tovarišema Laliču in Turkoviču, ki sta prihitela iz belega Zagreba, da naju kot stara znanca obiščeta. Prijetnih ur, ki so jih nam priredili slovenski tovariši in tovarišice in ki sva jih v tako kratkem času od komaj 15 dni preživela, ne moreva in ne bova nikoli pozabila.

Hvala vam bratje in na svidenje na našem sinjem Jadranu.

R. Pavlovič in I. Dokonal.

SPREJEMANJA V SLUŽBO PRI POŠTNI HRANILNICI.

V ljubljanski poštne hranilnici je številen uradniški aparat, ali v njem je presneto malo uradnikov in uradnic iz poštne uradniških družin, dasi imajo ti po zakonu utemeljeno prednost pred drugimi prosilci, ker spada poštne hranilnica k poštne panogi, saj se večina njenih poslov izvršuje pri poštne uradnih. Kljub jasni uradni odredbi je bilo zadnja leta več uradniških moči iz obrtnih, trgovskih, kmetijskih in drugih družin sprejetih v službo pri poštne hranilnici. Jasno je, da so bili na ta način poštne uslužbenci, ki so morali ob skromni plači živeti in oblačiti za uradniško službo izšolane otroke, hudo oškodovani. Če se je kdo skliceval na svojo pravico, se ti je povedalo v brk, da nima poštne hranilnica s pošto prav nič opraviti, češ da je poštne hranilnica čisto samostojen državni zavod. Ali gospodje, ki so tako brezobzirno zavračali otroke poštne uslužbencev, niso samo teh hudo oškodovali, temveč tudi državo samo, zakaj za otroke državnih uslužbencev plačuje država odgojni prispevek, dokler ne dorastejo oziroma dokler ne dobe službe. In tako se nam gode še dandanes krivice. Nedavno tega je bila sprejeta v poštne hranilnico hčerka nekega v Ljubljani živečega zasebnika, ki ima sila lepe dohodke. Ali se ne pravi s tem uvajati pri nas tisto, kar v Beogradu preganjamo? **Poštne uslužbenec.**

Izplačevanje razlike. Kakor znano, so se razlike — post tot discrimina rerum — na-

Ljubljanska pošta.

(Nadaljevanje.)

Ježne pošte so se začeli med drugimi posluževati tudi državni, vojaški in cerkveni dostojanstveniki. Tako nahajamo v dnevniku škofa Hrena opombo, da je dne 4. julija 1601 potoval skozi Ljubljano v Gradec s pošto vojvoda florentinski don Juan de Medici na ekspediciji proti Turkom. Zapisal je škof tudi o sebi, da je dne 28. oktobra 1601 ob osmih zjutraj odpotoval s svojega posestva v Gornjem gradu, prišel ob devetih zvečer v Konjice in o polnoči sedel na pošto (auf die Post aufgesessen, t. j. na poštne konja) in dospel zvečer ob 5. uri v Gradec.

O poštne cenah vemo le malo. Za poštne konja iz Ljubljane v Gradec je plačal dne 7. marca 1670 grof Turjaški, deželni glavar kranjski, poštarju Aufwarterju 11 gold. 30 krajcerjev. Za štafeto, t. j. za poštne jezdec, ki ga je kdo posebej naročil, da mu je hitreje odnesel pisma, se je z Dunaja do Ljubljane plačalo takratnih 18 gold. 45 kr.

Poleg pisem je odpravljala pošta tudi časopise, pisane, sempatja tiskane, malega obsega s političnimi vestmi. Vendar so to posredovanje smatrali bolj za postransko službo in so poštne uslužbenci zato radi jemali

kako nagrado. Leta 1689. je deželni odbor graškim poštne uradnikom dovolil 100 gold, a leta 1693 je obljubil nagrado tudi ljubljanskim, ako bodo to leto prihajali še boljši časopisi in se naglo dostavljali.

Za Valvasorja je imela Ljubljana poštne zveze z Gradcem, Benetkami, Karlovcem, Celovcem in Reko (St. Veit am Pflaumb). Ob četrtkih je prihajala pošta iz Gradca in še istega dne odhajala proti Vrhniku, od tam čez Hrušico in Sv. Križ na Gorico. Bila je samo ježna pošta. Potniki so se do Vrhnike rajši vozili po Ljubljanci. Ob torkih je prihajala pošta iz Benetk in odhajala kmalu nato čez Podpeč pri Brdu (poštne postaja), na Gradec in Dunaj. Ob torkih je prihajala pošta tudi še iz Karlovca čez Metliko, Novo mesto, Trebnje in Višnje gor, kjer so bile postaje. Tudi ta pošta je bila ježna, plačevala jo je deželna gosposka. Iz Celovca in Reke pa so pošto nosili sli-tekači. »Von Klagenfurt etc., St. Veit am Pflaumb und anderen Orten mehr laufen nur die ordinari Boten«, piše Valvasor. Leta 1688. se je ustanovila poštne zveza med Ljubljano in Trstom. Pošta je odhajala skupno z goriško, le da je zavila na Razdrto. Pogodbo je sklenil dne 29. jan. 1688 ljubljanski poštar Stroblohof z Domenikom dell'Argento, pooblaščenecem tržaškega mestnega sveta.

Na točno odhajanje in prihajanje pošte je graška vlada posebno pazila. Meseca maja 1650 je pisala kranjskemu deželnemu glavarju grofu Volku Engelbertu Turjaškemu, da naj skrbi, da bo pošta redno odhajala, ker se opaža, da se odprava v Gorici, Ljubljani in Gradcu pogostokrat zakesni, radi česar prihaja pošta na Dunaj z veliko zamudo in so se poslaniki zunanjih držav zato pritožili.

Leta 1693. ni ali moglo biti na ljubljanski pošti vse v redu, ali so bile le klevete, da se tam večkrat izgubljajo pisma. Graški cesarski namestnik piše deželnemu glavarju knezu Eggenbergu, da je slišal, da se na ljubljanski pošti večkrat izgubé pisma, česar pa noče verjeti, vendar naj si bo kakor že hoče, naroča glavarju, da izda naredbo, da bodi na imenovani pošti red (die gebührende Ordnung), naj se pisma vsakokrat dostavljajo pravilno in naj jih nihče ne zadržuje, še manj pa odpira, kakor gotovo bo kaznovan neprizanesljivo vsak, ki ga zasačijo (mit voll Empfündlicher animaduersion wnerschöndt würden verfahren lassen). Deželni glavar je odgovoril, da o kakih nerednostih na ljubljanski pošti ni ničesar slišal, da pa je kljub temu zaslišal poštarja barona Stroblohofa, ki zahteva od ovaduha podrobnih podatkov (Particularitäten). Navzlic temu, nadaljuje glavar, je poštarja opozoril, da strogo pazi na

vse zadnje vendar začele izplačevati. V Sloveniji se je izplačala nižjim državnim nastavljenecem, kateri imajo večjo družino. Zajemljivo pri tem je dejstvo, da znaša vsota izplačanih razlik v Sloveniji toliko, kakor vsota dosedanjih odbitkov od naših plač. Če se bo i v bodoče tako prakticiralo, kar bo skoraj gotovo, potem si lahko mislimo, da se bo izplačevanje razlik vleklo skozi več let. Izplačali nam jih vsekakor bodo, a izplačali iz — našega žepa. Zdaj vidimo, kako grda je bila laž, da se naši odbitki porabijo v podporo poplavljenim pokrajinam. Tudi naši poslanci v Beogradu so nam povedali, da niso od naših odbitkov poplavljenici dobili niti ene pare. Državni uslužbenci životarimo že leta in leta, kar čivkajo že vrabci na strehi, a naši ministri nočejo za našo bedo ničesar vedeti, ker se sami kopljejo v največjem izobilju, saj sita vrata lačni ne verjame, kakor veli naš narodni pregovor. Naše vlade so bile doslej brez vsakega socialnega čuvstva, kar na svoji koži najbolj čutimo državni nastavljenici. Kadar bi nam imeli kaj v zakonu utemeljnega dati, gre vse prav po polzevo, a prebito hitri so pri akcijah, ki so nam v škodo. S tem pa nam ubija vlada veselje do dela, kar je državi sami v škodo.

Organizacijsko gibanje.

USTANOVITEV KRAJEVNE SKUPINE SEKCIJE PTČ. ČIN. V MARIBORU.

Ustanovna skupščina »Krajevne skupine Maribor, Sekcije ptč. čin.« se je vršila v nedeljo, dne 3. oktobra 1926 ob 14. uri v dvorani Vetrinjskega dvora v Mariboru. Pičila udeležba 43 tovarišic in tovarišev iz Maribora, Ptuja in še treh pošt v mariborski okolici ni ravno laskavo izpričevalo

urad in da svoje pisarje (Postschreiber) opomni na prisego.

Kratka notica o ljubljanski pošti iz 17. stoletja se je našla med pismi, ki jih je pisal Giuseppe Mecholi, rimski znanec ljubljanskega škofa Otona Fridr. grofa Puchaima (1641-1664). V enem teh pisem je omenjen poštni promet čez Trst in Benetke, omenja se ljubljanski poštar — mastro di posta (najbrže Matija Strobl) in pa takratni poštni predpis, da je treba korespondenco za Ljubljano frankirati, dočim gredo pisma za Benetke lahko nefrankirano, odkoder se odpravljajo dalje s posredovanjem druge privatne osebe (MHVK 1859, 66.).

3.

Kdo so bili prve čase gospodarji pošte? Glede tega vprašanja vlada precejšnja nejasnost in o tem pisati je najtežje, ker zgodovinske knjige so v tem predmetu površne. Povsod se imenujeta dve imeni, rodovina Thurn-Taxis v Nemčiji in rodovina Paar v avstrijskih deželah. O obeh pišejo, da sta izvrševali, vsaka na svojem mestu, poštni regal (poštinsko pravico). Po drugi strani pa vemo, da so se tudi vladarji brigali za pošto, to vidimo zlasti v notranje-avstrijskih deželah, kamor so spadale Štajerska, Koroška in Kranjska, kjer nadvojvode niso štedili s poštnimi naredbami in

o zanimanju članstva. Sekcijo je zastopal na skupščini njen predsednik tov. Čampa, Zvezo poštne organizacije pa njen predsednik tov. Jakše, ki sta obadva grajala letargije članstva baš ob času, ko nam vlada zmanjšuje doklade, hoče znatno zvišati rok za doseg penzije ter nas udariti še z drugimi sličnimi ukrepi.

Predsednikom novoustanovljene Krajevne skupine je bil soglasno izvoljen tov. Martin Setinec od pošte Maribor 2, v odbor pa so bili izvoljeni sledeči člani: tov. Jernej Cunta, Anton Eržen, Franjo Urbič, Milena Dekleva, Ivan Plaustejner, Pepca Makuc, Franjo Bernot, Vaclav Kunst, vsi iz Maribora, in Josip Dvoršak iz Ptuja. Kot namestniki: tov. Rezika Bučinek in Ciril Novak iz Maribora in Pavel Rabič iz Ptuja. Kot preglednika: tov. Ivan Orthaber in Valentin Zablachan iz Maribora. V odboru so še rezervirana mesta za zastopnike podeželskih pošt, ki se bodo naknadno izpopolnila.

Z ustanovitvijo mariborske krajevne skupine je položen prvi kamen za organizatorično akcijo, na kateri deluje Sekcija. Upravičeno je upanje, da se bodo z ustanovitvijo krajevnih skupin naše nič kaj sijajne organizatorične prilike znatno izboljšale ter organizacijo okrepile. Novo ustanovljeni edinci želimo najboljši uspeh.

Najsrčnejša želja in cilj vsakega poštnega nameščenca mora biti: Poštni dom.

POŠTNI DOM.

Prva seja načelstva zadruga »Poštni dom« se je vršila 13. oktobra t. l. Tej seji je prisostvovalo tudi nadzorstvo.

Načelstvo se je konstituiralo tako-le: predsednik Franc Martinšek, podpredsednik Joško Čampa, tajnik Ivan Stanič, tajnikov namestnik Anton Boh, blagajnik Vinko Slamič, blagajnikov namestnik Joško Hauptman.

V gospodarski odsek se izvoli Ivan Znidarič in Martin Gruden iz načelstva ter Drago Rotter iz nadzorstva. V propagandni odsek se izvoli Dora Keržanova, Jožef Bizovičar in Martin Bezjak iz načelstva ter Vekoslav Bavdek iz nadzorstva.

Nadzorstvo se je konstituiralo tako-le: predsednik Franc Ferjančič, podpredsednik Karel Jerkič, tajnik Bogomir Mayr.

Po konstituiranju načelstva in nadzorstva se je razpravljalo o tekočih zadevah. Pristopnina se je določila na 10 Din, katera se odtegne članom, ki vplačujejo deleže v obrokih, po vplačilu deležev kot zadnji obrok. Sklenilo se je tudi, da se nabavijo članske izkaznice, ki se izstavijo članom po vplačilu deležev. Glede naložitve nadaljnjega razpoložljivega denarja se je v principu sklenilo, da

ukazi. (Glej prejšnje odstavke). Pa ar torej ni mogel biti neomejen gospodar pošte. Novejša raziskavanja⁸ so tudi o Thurn-Taxisu razkrila, da člani njegove rodovine vsaj prve čase niso bili gospodarji pošte, ampak le nameščenci cesarja. Je tudi umevno, ker prvi Taxis ni bil še bogat, da bi bil z lastnim premoženjem mogel ustvariti tako institucijo, kakor je pošta, pomagati mu je mogel le vladar. Vsekakor pa so se Taxisi pozneje osamosvojili, ko so postali bogati.

Najsi je bilo razmerje med vladarji in obema poštnima rodovinama kakršno koli, neovrgljiva resnica je, da je Thurn-Taxisu in Paaru donajša pošta ogromne dohodka. To so vedeli tudi Habsburžani — piše Vrhovec⁹ — in ni čuda, da so se trudili na vso moč, kako bi jo dobili popolnoma v svojo oblast. No, leta 1615. dobi cesar Matija od Lamoral Taxisa zagotovilo, da bo odslej avstrijska pošta, kolikor je je bilo v Taxisovi oblasti (Prednje Avstrijska in Tirolska), ločena od dr-

⁸ »Deutsche Verkehrszeitung«, Wochenschrift für das Post- und Telegraphenwesen — Berlin Ausgabe B, št. 55, od 14. 8. 1926.

⁹ I. Vrhovec: Zgodovina pošte na Kranjskem. — Ljubljanski zvon 1889.

se naloži pri Gospodarski zadrugi poštne nameščencev; do prihodnje seje naj se določi načrt pogodbe. Nato so se določili še zaupniki zadruga za Ljubljano, in sicer za direkcijo tov. Engelman in gđč. Modicova, za Ljubljano 1 tov. Znidarič, Bizovičar, Hauptman in gđč. Pfeiferjeva, za Ljubljano 2 tov. Gustav Dvořak.

Dne 23. oktobra t. l. se je vršila druga seja načelstva.

Najprvo se prečita zapisnik ustanovnega obnega zbora. Nato se razvije živahna debata, kako naj se čim bolje izvede sklep obnega zbora glede agitacije med poštnimi nameščenci za pristop k zadrugi. Sprejeli so se primerni sklepi. Dopolnilo Zveze poštne organizacije glede dovolitve brezplačne uporabe njene pisarne in pisalnega stroja se vzame zahvalno v vednost. V svrhu pomnožitve gmotnih sredstev zadruga se sklene nabaviti bloke po 100 komadov po 1 Din. Razpečevalcem se prizna za trud 20 odstotkov izkupička. Gotovina, ki sproti priteka v blagajno, se naloži do nadaljnjega pri Gospodarski zadrugi poštne nameščencev po istih obrestih, ki jih vsakokrat daje Mestna hranilnica v Ljubljani. Za bodoče se sklene razmišljati o tem, kako naj se denar pri zadrugi naloži tako, da bodo imeli od tega materialne koristi pred vsem člani »Poštne doma«.

Dasiravno ni pristopila do sedaj k zadrugi niti ena tretjina poštne nameščencev v Sloveniji, vendar je gmotni uspeh cele akcije že sedaj takšen, da se lahko z vso upravičenostjo pričakuje v doglednem času uresničenje našega cilja, ako bodo tudi ostali tovariši pristopili k »Poštnemu domu«. Uprava zadruga se dobro zaveda svojih dolžnosti, pa tudi odgovornosti. Zato se nikakor ne bo spuščala v kake utopistične načrte in zidala stavbe na pesek, ampak bo zbirala gmotna sredstva toliko časa, da bo zbrana glavnička tvorila sigurno podlago za kritje stroškov pri zidavi in vzdrževanju doma. Vsi važnejši sklepi načelstva in občnih zborov se bodo vedno objavljali v »Poštnem glasniku«, tako da bodo člani in ostali poštni nameščenci lahko sproti prijavi glede njih svoje mnenje in pomisleke. Uprava bo z veseljem pozdravila vse dobre nasvete in jih upoštevala. Zato pristopajte vsi k »Poštnemu domu«.

NAZANILA IN POROČILA SEKCIJE PTČ. ČIN.

Likvidacija Sekcije. Glede na reorganizacijo Zveze je odbor Sekcije na svoji seji dne 5. novembra t. l. v principu sklenil, da se Sekcija zaradi ustanovitve enotne uradniške sekcije, kakršno predvidevajo nova pravila Zveze, na svojem rednem obnem zboru razpusti in da se njeno članstvo včlani v novo ustanovljeni uradniški sekciji. Kako se izvede likvidacija dosedanjih uradniških organizacij, katerih člani bodo hoteli biti organizirani v novi Oblastni organizaciji, in kako

žavne nemške pošte glede uprave, toda dohodkom se Lamoral ni hotel odreči.

V ostalih avstrijskih deželah (Dolnja in Gornja Avstrija, Češka in notranjeavstrijske dežele) je oskrbovala pošto sicer rodovina Paar, toda je bila odvisna od vladarjev. Vendar je cesar Ferdinand II., ko je štajersko vladarsko vrsto združil z glavno avstrijsko, mahoma izročil vso pošto, najbrže radi homatij tridesetletne vojne, neomejeno z vsemi dohodki Paarovi rodovini. Moral je to storiti, ker je bilo za vzdrževanje pošte treba velikega kapitala, ki ga pa država takrat ni imela. S tem trenutkom so postali Paari edini gospodarji pošte. L. 1627. je bil Janez Krištof baron Paar imenovan za vrhovnega dednega poštarja.

4.

O uradnem poslovanju vemo, da so poštni uradi že takrat izdajali za sprejete pošiljke predajne liste (recepise), vsaki pošti pa so, kadar se je odpravila na pot, izročili urnik.

Takrat in še pozneje je bilo strankam dovoljeno, da so pošiljke, ki so jih hotele priporočiti, oddajale na pošto s predajnim listom, ki so ga lahko same napisale. Danes je to dovoljeno le strankam, ki imajo predajne knjige. (Dalje prth.).

se izvrši ustanovitev nove uradniške sekcije, o tem bo sklepal občni zbor Zveze v nedeljo 21. novembra t. l. Sekcija je pripravljena pokoriti se vsem sklepom tega občnega zbora glede reorganizacije.

Navodilo za telefonski izpit, ki ga je priredil sekretar direkcije pošte in telegr. v Ljubljani g. Röhrl, slike in šeme pa je narisal g. inž. Poniž, je izdala Sekcija, kjer ga lahko naroče vsi pt. pripravniki II. in III. kategorije. Navodilo bo zelo ustrezalo vsem, ki se pripravljajo za izpite, pa tudi sicer je ta zvezek trajne vrednosti. Cena mu je 10 Din.

Pripravniki, ki so delali v oktobru in novembru t. l. izpit in ki Sekciji še niso vrnili pripomočkov (vprašanj), naj jih takoj vrnejo, ker jih rabimo za prihodnje priprav. izpite. Pripravniki pa, ki so se prijavili ali ki se nameravajo prijaviti k prihodnjemu izpitu, ki bo nemara v januarju ali februarju 1927, naj nam to istotako sporoče, da jim pripravimo pravočasno pripomočke. V svojem sporočilu naj pripravnik navede, kakšen izpit polaga (za II. kat. iz skupine A do E odnosno samo A in E, za III. kategorijo. admin., pošt. itd.).

Ne more se prištevati k zavednim slovenskim pošt-nim nameščencem, kdor ne podpiše deleža za Poštni dom.

To in ono.

Današnja številka lista se je za dva dni zakesnila, ker je bil urednik po organizacijskih poslih v Zagrebu in v Beogradu.

Prvi izpiti pripravnikov III. kategorije so se vršili 3., 4., 5. in 6. novembra t. l. v Ljubljani. Tudi uspeh teh izpitov je nad vse povoljen. Izpit je delalo 19 pripravnikov, od teh jih je napravilo 9 soglasno (z odliko), 9 z večino glasov, ena pa je bila reprobirana za 6 mesecev. Imena kandidatov za uradnike III/3 kat. so sledeča (prvih devet — torej polovica! — je odličnjakov): Angela Hölbl, Anton Korenc, Ivana Kosovinceva, Josipina Košičkova, Alojzija Krišejeva, Marija Lovšinova, Josipina Tušarjeva, Josip Vipotnik, Jožica Zavrtanikova, Marija Drobničeva, Karla Flisekova, Brigita Juračeva, Marija Klavora, Pavlina Milavčeva, Marija Ramšakova, Anica Špegličeva, Stanislav Vaclav in Pia Valantova. Vsem tem tovariš-

cam in tovarišem pristočno čestitamo z željo, da bodo vedno zvesti člani organizacije in vestni uradniki poštne uprave. Kajti tema faktorjema — organizaciji in poštni direkciji — se imajo v prvi vrsti zahvaliti za tako časten uspeh prvih izpitov.

Pripravnike III. kategorije, ki so že dovršili 2 leti službe, pozivamo, da se prijavijo do 31. decembra t. l. za izpit. Kajti, kdor se prijavi za izpit še letos, ta ga bo delal po starem pravilniku (po Vesniku 14/1924) neglede na to, da ga bo delal še prihodnje leto. Glavno je namreč, da se za izpit še letos prijavi. Izpit po starem pravilniku je dosti lažji, ker je mnogo manj tvarine. Vendar se svetuje tudi tistim pripravnikom III. kategorije, ki se prijavijo za izpit že letos, da delajo izpit tudi iz brzojava in telefona. Pripomočke dobe pri organizaciji. Kakor izgleda, se bodo vršili prihodnji izpiti za II. in III. kategorijo v začetku februarja 1927. Zato hitite z učenjem in s pripravami!

Zahvala. Podpisani sem prejel 200 Din od Društva nižjih pošt-nih uslužbencev, krajevna skupina Ljubljana, kot izredno podporo zaradi škode, ki mi jo je napravila poplava. Društvu izrekam najtoplejšo zahvalo. — Franc Mahorčič, služitelj pošte Ljubljana 1.

Zahvala. Podpisana se najiskreneje zahvaljujem društvu »Dobrota« za točno izplačilo ob smrtne podpore 3000 Din za mojim pokojnim možem Jakobom Šegula, poštnim uradnikom v Ljubljani. Slavka Šegula.

Colombo Ceylon čaj

ni samo dober, temveč najboljši!

Poskusite!

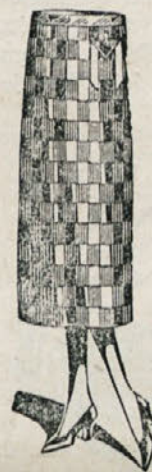
Poskusite!

Uradni kotichek.

Prošnje za potovanje v inozemstvo. Z odredbo ministrstva štev. 19.246 od 28. marca 1923 si je pravico za dovoljevanje za potovanje pošt-nih nameščencev v inozemstvo pridržal gosp. minister za pošto in brzojav. To je uslužbencem sicer znano, izgleda pa, da jim ni znano, kako se mora taka prošnja napraviti in kaj mora biti v taki prošnji vse navedeno. Nekateri uslužbenci namreč kar na kratko napišejo, da bi potovali radi v inozemstvo, ne napišejo pa kam in za koliko časa. Zaradi takih pomanjkljivosti mora direkcija prošnjo vrniti v izpopolnitev; če je pa ne zavrne direkcija, jo

zavrne ministrstvo, uslužbencu se pa potovanje zavleče ali pa sploh odloži. Zato opozarjamo prizadete uslužbence na sledeče predpise: 1. Prošnja mora biti kolkovana s 5 Din. — 2. Nasloviti se mora na ministrstvo, predložiti pa po predpisani poti, to je preko svoje pošte in direkcije. — 3. V prošnji mora biti navedena ne samo država, kamor želi potovati, ampak tudi vsi kraji, v katerih se namerava muditi. — 4. Navedi se mora tudi čas, kdaj uslužbenec odpotuje, od kdaj in do kdaj namerava prebivati v posameznih krajih inozemstva ter kdaj se vrne v tuzemstvo. — 5. Navedi vzrok in nujnost potovanja.

Svetovni telefonski promet. V Monte Carlo se je pred kratkim vršil za brezžične telefonske govore kongres, katerega so se udeležili za Angleško Kellaway in oberst Simplon, upravna ravnateljica Marconijeve družbe, Shapira in Abraham pa za Italo-Radio družbo. Glavni namen kongresa je bil pripraviti brezžične telefonske zveze med Brazilijo in Evropo. Konec aprila so se v ta namen vršili pogovori med Nemčijo, Anglijo, Francijo in Italijo na eni ter Brazilijo na drugi strani. Nasprotna postaja je v Rio de Janeiru in pošilja govore s silo 500 Wattov.

KRILA

za dame, moderno izdelana, —
trpežno šport krilo Din 75—
enobarvni ševlot . 100—
modno-rižasto ali karo . 140—
tenis krilo . 190—
kakor tudi bluže, plašče, kostume
ter sploh vso konfekcijo za dame
in otroke raz ošlja po zelo znižanih
cenah velet govina

R. ŠTERMECKI, Celje št. 67

Vzorci razne manufakture se pošljejo na vpogled, ilustrirani cenik z nad 1000 slikami pa zastoni. Kdor pride z vlakom, dobi nakupu primerno povrnitev vožnje. Proti potrdilu tudi na obroke.

Za „Zvezo pošt-nih organizacij za Slovenijo v Ljubljani“ izdaja in urejuje Joško Jakše v Ljubljani. — Za „Narodno tiskarno“ Fran Jezeršek v Ljubljani.

Manufakturna veletrgovina Hedžet & Koritnik

Brzjav: Hedžet Ljubljana Telefon štev. 75

Modna manufakturna trgovina FABIANI & JURJOVEC

LJUBLJANA 3 Sritarjeva ulica 5.
Priporočamo se pri nabavi blaga za obleke. — Prodaja na oroke potom Gospodarske z. druge pošt-nih nameščencev.
Cene zmerne. Postrežba točna in solidna.

ŠTEFAN ŠPELETIČ

slikar in pleskar 4

LJUBLJANA, Rimska cesta 16.

GRITZNER in ADLER

za rodbinsko in obrtno rabo, posamezne dele za stroje in kolesa, igle, olje, potrebščine za šivilje, krojače in čevljarje, brivce in sedlarje, nogavice, palice.

Edino le pri JOSIP PETELINC Ljubljana

ob vodi blizu Prešernovega spomenika.

SPREJEMAJO SE POPRAVILA STROJEV.

Družba „OLEUM“ Ljubljana

Amerikanska vsakovrstna strojnomazilna, tehnična in avto olja — bencin — garolin — plinsko olje — petrolej.

Telefon 910.

Telefon 910.

Fran Škafar, Ljubljana

RIMSKA CESTA 16 27

Mizarstvo s parno silo. Bogata zaloga moderne pohištva ter amerik. pisarniške rouleaux-oprave.

„ZMAJ“

tovarna za galvanične elemente in elektrotehniko Ljubljana družba z o. z. Ljubljana

Žepne baterije vseh vrst.

Anodne baterije za radio.

Kurilne baterije in elementi za radio.

Suhi in nalivajoči elementi vseh velikosti.

Elementi z ogijeno vrečico Leclanchejevi elementi.

in vsi v to stroko spadajoči predmeti.

Miklošičeva c. 17.

Telefon 714/II.

Za nakup vseh pisarniških potrebščin se priporoča tvrdka 50

M. TIČAR, Ljubljana.

THE REX CO.

Ljubljana, Gradišče 10 — Zagreb, Sa mište 56
Telefon štev. 268 interurban. — Ustanovljeno 1906.

Specijalna trgovina prvovrstnih pisalnih in kopirnih strojev, razmnoževalnih aparatov in raznovrstnih pisarniških potrebščin. Pisalni stroji na obroke.

Ustanovljeno 1852

Ustanovljeno 1888

TEODOR KORN, Ljubljana

Poljanska cesta 8.

(preje Henrik Korn)

krovec, stavbni, galanterijski in okrasni klepar. — Instalacija vodovodov.

Naprava strelvodov. Kopališke in klosetne naprave. Izdelovanje posod iz pločevine za frnež, barvo, lak in med vsake velikosti kakor tudi posod (škotelj) za konzerve.

Ljubljanska gradbena družba z o. z. Ljubljana,

Slomškova ulica 19, telefon 527.

Gradbeno podjetje, tehnična pisarna, parna žaga, tesarstvo za stavbe in pohištvo.